

[Haunstrup Clømmensen.]

tantskab. Hvis man ikke når at læse aviser, må man dog kunne nå at læse de opstillinger, Nationalbanken udsender. Er man dog ikke opmærksom på, at vi ikke blot havde et vældigt betalingsbalanceunderskud på 3 milliarder kr. eller mere end det i 1969, men at den forløbne del af 1970 yderligere har været endnu alvorligere på valutaudviklingens område?

Hvis ikke det giver anledning til, at hele den økonomiske politik på ny må vurderes, så synes jeg ærlig talt ikke man lever op til det ansvar, som landets største parti burde føle sig virkelig forpligtet til. Jeg vil egentlig så gerne have understreget, om det ikke også er socialdemokratiets vurdering, på samme måde som det f. eks. er det konservative folkepartis, at den fulde beskæftigelse simpelt hen ikke kan opretholdes, hvis disse betalingsbalanceunderskud ikke gradvis og effektivt nedbringes.

Men hvad er da socialdemokratiets rådgivning over for den danske befolkning netop stillet over for disse vanskeligheder? Hvilke redskaber har man i den moderne samfundsøkonomi, når balancen skal og må genskabes, og det er ikke blot spørgsmålet om en balance på lang sigt — det er også vigtigt, og regeringen har fremsat sine langsigtede forslag herom for længst — men også om muligheden for hurtigt og effektivt at skabe den balance, der er en uomgængelig nødvendighed for at sikre beskæftigelsen.

Ja, man burde dog vel kunne blive enig så langt, al anden uenighed til trods, at der vel er to eller tre hovedgrupper af muligheder, vi her kan se på. Der er de finanspolitiske muligheder, der er de pengepolitiske muligheder, og der er endelig de indkomstopolitiske muligheder. Kender socialdemokratiet andre hovedgrupper af redskaber, vi kan bruge, så burde man ikke fortie det og dølge det, men fortælle, hvilke yderligere muligheder man selv vil henvise til, hvilket yderligere værktøj man har at bringe i forslag.

Hvis man derefter ser på finanspolitikken, vil jeg gerne udbede mig også fra denne talerstol socialdemokratiets vurdering af, hvordan valutastillingen havde været i det danske samfund, hvis vi havde fulgt de socialdemokratiske råd for et års tid siden vedrørende den økonomiske politik, vedrø-

rende finanspolitikken. Det socialdemokrati, der selv i mange af de år, hvor man havde regeringsmagten, anvendte en konjunkturregulerende finanspolitik, arbejdede med kasseoverskud, også kasseoverskud, der i en del år var procentvis større i forhold til statsbudgettet end de kasseoverskud, der nu opereres med, det socialdemokrati synes åbenbart, at kasseoverskuddet var alt for stort. Tænk, hvis det havde været væsentlig mindre i den periode, vi nu gennemlever!

Men skønt socialdemokratiet altså kom med disse advarsler, fortæller man nu ganske flot, at man ikke har lod og del i noget som helst ansvar for, hvordan økonomien i virkeligheden på længere og kortere sigt faktisk skal tilrettelægges. Har man glemt, hvad det var for initiativer og forslag, socialdemokratiet stod for? Allerede umiddelbart efter valget i 1968 sagde man nej til en momsforhøjelse fra 10 til 12,5 pct.; det betød, at man sagde nej til 800 mill. kr. i statsindtægter. Man sagde omtrent på samme tidspunkt nej til regeringspartiernes forslag til besparelser på statsbudgettet på 400 mill. kr.; ansvarsbevidst finanspolitik var det i hvert fald ikke.

Eller se på samlingen 1968-69. Man foreslog dér yderligere statsudgifter af en størrelsesorden på 1 milliard kr., yderligere bevilninger foreslog man til boligfond, til ungdommens uddannelsesfond, til sygedagpengeordning, til kollegiebyggeri, til midlertidigt folkepensionstillæg, til omskoling ved egnsudvikling, til ekstra børnetilskud — jeg kunne blive ved længe endnu. Det er helt klart, at socialdemokratiet, hvis denne ene milliard kr. var blevet bevilget i statsudgifter, selvfølgelig ville have været med til også at skaffe dækning derfor, men det havde i hvert fald ikke gjort skattetrykket for befolkningen mindre, tværtimod.

Eller har man glemt, at man i 1968-69-samlingen sagde nej til at medvirke til benzins- og vægtafgiftsforhøjelser på 570 mill. kr., sagde nej til en udskrivningsprocent på 95 og i stedet for foreslog en udskrivningsprocent på 82, der ville have medført efter vort skøn et provenutab i 1970-71 på ikke mindre end 1.700 mill. kr.? Ansvarsbevidst finanspolitik er det i hvert fald ikke.

Eller se så på denne samling. Man stillede under strejkeuroen i februar i år forslag om